

**labializál** *nyelvt* ajkít, ajkasít  
**labilis** ingatag, tántorgó, dülékény, bizonytalan, kétes, ingadozó, változó  
**labiodentális hang** *nyelvt* ajakfog hang; *olyan mássalhangzó, melyet a felső fogsor és az alsó ajak együtt képez: f, v*  
**labirintus** útvesztő, csalkert, kalancs, tömkeleg; szövevény (nehezen áttekinthető ügyeké)  
**laboratórium** kísérleti állomás v. intézet, vegyműhely, vegykonyha, szerkonyha, vegytani szertár, dolgozószoba, műhely, műterem, terem  
**laboráns** segéderő (tudományos kísérleteknél, beméréseknél)  
**lagúna** sekély vizű tengeröböl, *melyet homokszigetek v. tengeri virágállat zátonyok zárnak körül*  
**laikus** világi (vagyis nem egyházi); avatatlan KD, külső, nem jártas, nem hozzáértő, nem tudós, nem szakképzett, nem szakmabeli  
**lajstrom** (név)jegyzék, névsor; hivatalos nyilvántartó könyv  
**lak** fénymáz, fényes védőbevonat  
**lakónikus** rövid, velős, szűkszavú, tömör  
**laktáció** szoptatás, szoptatási időszak, tejképződés (emlőmirigyben)  
**laktovegetáriánus** növény- és tejfogyasztó  
**lambéria** belső (fa v. műanyag) falburkolat  
**lamella** vékony lemez (műanyagból, fémből, papírból)  
**lamentál** siránkozik, jajveszékkel, jajgat, óbégat, sírósan panaszkodik  
**lampion** színes papíroslámpa  
**landol** leszáll (repülőgép), földet ér  
**lapidáris** rövid, velős, tömör (mint a kőbe vésett felirat)  
**lappália** dibdabság, encebence R, szittyszotty N, csekélység, semmiség, jelentéktelen dolog  
**lapszus** akaratlan (írás-, hallás-, szólás- v. más) hiba, baklövés, baki, félreecsúszás, melléfogás, tévedés, nyelvbtlás, elszólás, elírás, emlékezet váratlan kihagyása, tévedése  
**laptop** *ang* öleb(gép) MA; *kis méretű, hordozható számítógép; → palmtop*  
**laringális** gégevel kapcsolatos; *nyelvt* gégehang  
**l'art pour l'art** *fr* 'csak magáért a művészetért', csak magáért a dologért; *csak önmagáért teszi, amit tesz, alkot, teremt, tevékenykedik a művészetben v. más területen*  
**last minute** *ang* utolsó alkalom, utolsó pillanatban kapott nagy kedvezmény; határidőn túli, a huszonnegyedik órában  
**lasszó** pányva, hurok; ~**dobálás** pányvavetés  
**latencia** lappangás, lappangási idő(szak)  
**latens** rejtett, lappangó  
**laterális** oldali, oldalsó, oldal-  
**latex** *vegyt* ruggyantatej, mézga  
**latifundium** földbirtok (igen nagy kiterjedésű)  
**lator** *lat* gonosztevő, rabló, zsvány, útonálló, gyilkos; kicsapongó, csapodár  
**latrina** árnyékszék, (tábori, közös) illemhely; félreeső hely, szükséghely, mosdó, emésztőgödör, mellékhelyiség  
**lavina** görgeteg, hógulya; *útjából mindent elsöprő, magával ragadó áradat, erő, mozgalom*  
**lavíroz** kerülget, kijátszik, megkerül, a nyílt állásfoglalást ügyesen megkerüli; közvetlen összecsapás elöl kitér; szél ellen cikkcakkban vitorlázik  
**lavór** mosdótál  
**lazsál** hanyagul, tessék-lássék dolgozik, színleli a munkát, henyél  
**lager** tábor, gyűjtőtábor, hadifogolytábor, munkatábor; *műsz* csapágy  
**lándzsa** dárda, kopja, gerely  
**lárma** zaj, zajongás, hangzavar, kiabálás, ordítózás, ricsaj, zenebona, zsidongás, zsidvaj  
**lárva** báb (cserebogár); *régen:* álarc  
**láva** izzókőfolyam, tűzfolyó  
**lecke** tanulnivaló, feladat; kioktatás, feddés  
**legalizál** törvényesít, törvényessé tesz, engedélyez, hitelesít, igazoló bizonyítványt kiállít

**legális** törvényes, törvényszerű, engedélyezett, jogosított, jogos  
**legátus** küldött, teljhatalmú megbízott (ókori Rómában), helytartó helyettese, a pápa személyes követe; *református hittudományi főiskolai hallgató, akit nagy ünnepeken falura küldtek ígét hirdetni*  
**legenda** monda, (hit)rege, őstörténeti elbeszélés; szóbeszéd, mendemonda; jelmagyarázat, kép-aláírás  
**legendás** mesés, meseszerű, mesebeli, csodálatos, regés  
**legitim** jogos, jogszerű, jogosnak elismert, elfogadott, törvényes, igazságos, méltányos; ~**át** törvényesít, törvényesnek elismer, nyilvánít; igazol, (fel)jogosít, felhatalmaz; ~**ista** jogondi ML, törvéndi; ~**ítás** jogszerűség, törvényszerűség; öröklési jog pl. a királyi hatalomé  
**legoptimálisabb** legjobb, legkedvezőbb, tökéletesen megfelelő  
**lejbstül** póce N, szobaárnyékszék  
**lektor** előadó (egyetemi megbízott), irodalmi tanácsadó, (fel)olvasó, szakbíráló, nyelvtanár (idegenajkú); ~**át** kéziratot (el)bírál, (át)javít, véleményez  
**lenullázza magát** elkölti, elveri, legombolja mindenét  
**Leo** Oroszlán (állatöv 5. jegye); → augusztus  
**lepaktál** egyezséget, szövetséget köt; *titokban a korábbi ellenfelekkel összeszövetkeznek, barátokat, szövetségeseiket elárulva* → paktál  
**lepra** *fn* bélpokol, bélpoklosság  
**leprás** *mn* bélpoklos; falánk, nagyevő, beles, haspók, nagyétkű; csapnivaló, hitvány, ócska, ocsmány, rusnya, rút, selejtes, silány  
**ler** tűzhely sütője  
**letargiás, letargikus** álomkóros, bémult, bódult, fásult, tespedt, tompult, érdektelen, letört, levert, lesújtott, közönyös, kedvetlen, mélabús  
**letesztel** → tesztel  
**leukémia** fehérvérűség  
**leukoplaszt** sebtapasz, ragtapasz  
**lex lat** törvény  
**lexikográfia** *nyelvt* szótárírás, szótártudomány  
**lexikológia** szókincstan, szókészlettan  
**lexikon** ismerettár (betűrendes egyetemes v. szakmai)  
**lezser** kényelmes, bő (ruhadarab); könnyű, laza, ráérős, megerőltetés nélküli (munka); könnyelmű, könnyed, hanyag, gondatlan, komolytalan, nyegle, pongyola (magatartás)  
**lébecot, lébot** jól él, éli világát, jól megy a sora, *vagyis könnyen, gondtalanul él, míg a többség nyomorog*  
**légió** legnagyobb csapategység a régi rómaiaknál  
**légió** csapat, sereg, század, harci egység; külföldiekből alakult sereg; nagy tömeg, sokaság, raj  
**légkondicionálás** légszabályozás  
**lénia** vonalzó, egyenes sor v. vonal  
**lézer** pontsugár, fényerősítő MI, fényűrítő, (fény)sűrvesz ML (vö. sűrvesz N = sűrít); csak egy síkban rezgő hullám; ~**gravitációs** pontsugaras vésés; ~**terápia** pontsugaras kezelés  
**liaison** szerelmi viszony, összeköttetés, kapcsolat  
**libáció** *vall* italáldozat  
**liberalizáció, liberalizálás** korlátok megszüntetése, tilalmak, korlátok feloldása, szabadabbá tétel, a kereskedelem kötöttségektől való megszabadítása  
**liberalizmus** szabadelvűség; álszabadelvűség; az elnézés, engedékenység, a másság tiszteletének tana, *mely sokszor túlzott v. színlelt elméletté és gyakorlattá fajul*  
**liberális** (ál)szabadelvű, (elméletileg, látszólag) elnéző, engedékeny, nagyvonalú  
**Libra** Mérleg (állatöv 7. jegye); → október  
**librettó** dalmű, zenemű szövege v. szövegkönyve  
**licene, licencia** gyártási jog, engedély, szabadalom, szabadalmi jog  
**Liechthof** *ném* világítóudvar; *házak szűk belső udvara, ahova a mellékhelyiségek ablaka nyílik*

**hit** árverési ígéret, ráígérés; ütésbejelentés, *kártyajátzsma előtti bejelentés bizonyos számú ütésre*;  
 ~át ráígér, felülígér, többet ígér, bemond (árverésen, kártyajátékban)

**lift** felvonó, vontó ML, felszék SzF

**liga** egyesület, szervezet, szövetség, (labdarúgó) osztály

**ligatúra** *orv* elkötés, lekötés; *nyelvt* összevont betű, ikerbetű-

**likőr** édes rövid ital, édespálinka, kontyalávaló

**likvidál** elszámol, felosztal, fölszámol, megszüntet (üzletet); leszámol vkivel, megöl, meggyilkol,  
 kivégez, kinyír, eltesz láb alól

**likviditás** fizetőképesség (akadálytalan, folyamatos)

**limfa, lymph**a nyirok(nedv); sejtközötti folyadék

**limfocita, lymphocyt**a nyiroksejt; *nyirokszövetekben képződő fehér vérsejt*

**limit** határ (felső v. alsó), küszöb, határérték, értékhatár, árhatár, határmennyiség; korlátozás; ~át  
 határt kijelöl, szab, megszab, korlátoz, korlátok közé szorít, megszorít, megköt, szabályoz

**limonádé** citromos hűsítő; felületes, igénytelen, üres, érzelgős olvasmány, színmű

**limuzin, limousine** *fr* (Limousin francia vidék) fényűző személygépkocsi (nagy, négy-hat üléses,  
 négy ajtós)

**linesel** kivégez, bosszút áll (egy csoport v. tömeg)

**lineáris** vonalas, egyenes irányú, vonalú; arányú összefüggés; elsőfokú (egyenlet); időben egymást  
 követő; ~ fordítás szószerinti, szóról-szóra történő, szórendet követő, szókövető fordítás

**lingua franca** *ol* közös, közvetítő, vagyis érintkezési nyelv különböző anyanyelvű emberek között;  
*eredetileg a Földközi tenger körüli országokban beszélt olasz alapú és arabbal kevert nyelv*  
*neve*

**lingvisztika** *nyelvt* nyelvtudomány

**link** *ném* megbízhatatlan, komolytalan, kétes szélhámoskodó, nem tisztességes; felületes, felszínes  
 tudású, hozzáállású; ~el hazud(oz)ik, mellébeszél

**link** *ang* kapcsoló elem, összekötő láncszem

**liquida** *nyelvt* folyékony hang; *olyan mássalhangzó, mely tetszés szerinti ideig hangoztatható: r, l, j*

**lista** jegyzék, kimutatás, névsor, rendfokozat; ~vezető (*sportban*) első az osztályában, sorelső,  
 rendfokozat vezető, rangelső, bajnoki rangsor élén álló

**litánia** felsorolásokból, szóváltásokból álló, terjedelmes könyörgő ima; vminek állandó ismétl-  
 getése, hosszú, unalmas felsorolása; siránkozás, vég nélküli panaszkodás, sirám; egyházi  
 ájtatosság

**literatúra** irodalom, szépirodalom

**literátor** író, irodalmár, tollforgató

**litográfia** könyomás, könyomat, könyomtatás, kőrajz, kőmetszet

**liturgia** egyházi szertartástrend, istentiszteleti előírások, rend, szabályok

**liturgikus** egyházi, szertartási, szertartástani

**liccum** középiskola

**lira** kicsi hárfa (ógörög hangszer), költészet

**lírikus** költői, bensőséges, érzelmes

**lizing** kölcsönbérlet, bér, hitbizomány; *megegyezés, mely szerint egy gép, épület v. terület tul-  
 ajdonosa annak használatát meghatározott időre, általában rendszeres fizetés ellenében vkinek  
 átengedi; gépek hosszú időre szóló bérlete, mely később jogi átruházással végződik; lease ang fn*  
 (haszon)bérlet, (haszon)bérleti szerződés, (haszon)bérbeadás v. -vétel

**lobbi, lobby** *ang fn* előszoba, előtér, folyosó; nagy terem (angol alsóházban, ahol képviselők és  
 mások beszélgethetnek), érdekrajz; ~sta érdekcsoport tagja, ügyködő, ügytoló, érdektoló, kil-  
 incselő, közbenjáró, kijáró; *a törvényhozókat vmely ügy érdekében befolyásolni akaró; ~zik*  
 kijár, kilincsel; előszobáz, érdekcsoportjának toboroz, befolyását, közéleti hatalmát saját  
 csoportja v. megbízói érdekében használja fel

**lodzsa** → loggia

**logaritmus** szorzám U

**logarléc** számléc

**loggia** ol emeleti, fedett folyosó, falból ki nem ugró, fedett kilépő  
**logika** oktan, észtan; *következetes, ésszerű gondolkodással foglalkozó tudomány*; ésszerűség, következetes észjárás, józan ész, gondolatvitel, gondolkodás; ok-okozati összefüggés; ~i értelmi (nem érzelmi), érvekkel alátámasztott, oktani, tudatos  
**logikátlan** oktani, észtani elvekkel szembezálló, ésszerűtlen, esztelen, nem következetes  
**logikus** okszerű, ésszerű, értelmes, helyes, józan, következetes (gondolkodású), érthető, világos  
**logisztika** hadtápszolgálat; munkaszervezés, szervezeti háttér; *akármilyen nagyobb munkát támogató szolgálatok összessége*  
**logo** pecsét v. öntapadó címke (rövid szöveggel), védjegy, üzletjel, üzletjelvény  
**logopédia** beszédgyógyítás; *beszédhibák megelőzésének és javításának elmélete és gyakorlata*  
**lojális** becsületes, jóhiszemű, egyenes, nyílt, hűség; vmely eszmei rendszerbe v. érdekcsoportba beilleszkedő, ellene nem tevő  
**lokálizál** helyhez köt, elszigetel, vmi betegség góciát felismeri ill. továbbterjedését megakadályozza; ~ás, **lokálizáció** fn hely- v. helyzetmeghatározás; helyhez kötés; helyi fejlesztés; *eme értelemben vezette be Helena Norberg-Hodge a 'localization' kifejezést mint a 'globalization' ellentétjét*; → globalizáció  
**lokál** fn táncos-zenés éjszakai mulató- v. szórakozóhely; **lokál** v. ~is mn helyi, helyi jellegű  
**lokálpatriota** helyfi  
**lokálpatriotizmus** helyi érdekű hazafiság, részrehajlás; helyhez (falú, megye, város, vidék) való lelkes ragaszkodás; *helyi érdekek túlzott védelme, esetleg a nemzeti érdekek elé való helyezése*  
**lokni** göndör hajfűrt, tincs, hajtekervény  
**lokomotív** mozdony  
**lombik** göreb; *elkeskenyedő v. görbe nyakú, tűzálló üvegedény vegyi kísérletekhez*  
**lottó** (szám)sorsjáték, szerencsejáték; *eredetileg állami sorsjáték heti v. rendszeres sorsolással*  
**low budget film** ang olcsón előállított mozgóképek  
**lönés** → lunch  
**lőtt**(lövés) mellés SzF; ~os mellés SzF  
**lúftballon** léggömb  
**lúkratív** jövedelmező, hasznot hajtó  
**lumbágó** ágyéki, keresztcsonttáji fájdalom, derékfájás  
**lumen** fény, világosság; lángész, lángelme  
**lumineszcencia** utófény, felfénylés; *az anyag utólagos fénykibocsátása, ragyogása*  
**lump** kicsapongóan mulató, dologkerülő, korhely, iszákos, henye; ~enproletar züllött, társadalmi osztályából kiszakadt, rendszeres munkát nem szívesen végző személy  
**lumpol** mulatozik, vigad, kimarad, éjszakázik, az éjszakai órákba nyúlóan mulat, dorbézol, iszákoskodik, italozik, részegeskedik, korhelykedik, kirúg a hámból, kicsapong, züllik  
**lunch** ang villásreggeli, kisebb déli étkezés  
**lúpe** kézi nagyító  
**lúster** fn csillár; mn csillás (szövet)  
**lútri** számsorsjáték; kockázatos, bizonytalan dolog  
**luxus** fényűzés, dísz; *vkinek anyagi lehetőségét meghaladó kiadás, költsékezés, pazarlás*